Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No. 3171
Eski Kayıt No.

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
1923
Kütüphanesi

رسالهٔ حسینیه
لاسماعیل حقی
قدس سره

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم ﴾

الحمد لله الاول الاخر الظاهر * فی کل المظاهر
الباطن فی اسرار اولی البصائر * والصلوة والسلام
علی سیدنا محمد صاحب المفاخر والمآثر * وعلی آله
واصحابه ذوی المناقب فی الباطن والظاهر * وبعد
فیقول العبد الفقیر المهاجر * الشیخ اسماعیل حقی
اوصله الله القادر * الی ماوصل الیه الاکابر * من العلم
اللدنی الباهر * قد صنفت قبل هذا لحضرة اخ
اعزنا تحفة بحریة بخلوص النیة واردت الآن
ان اضم الیها رسالة اخری حسنیه عملا بقوله تعالی
(للذین احسنوا الحسنی وزیادة) فان الله تعالی
یعطی المزید لمن اراده ونظرا الی اسمه ولقبه البحری

فانه بالتشریف الزیادة حری والله تعالی اسئل
ان ینفع بها وبسائر ماسردته ببنان البیان من کل
ماکان عندی بطریق العیان سلاک لطرق الحقیقة
الیقینیة والسبل الخاصة السنیة وجعلتها علی اللسان
الترکی لیسهل اخذها والعمل بها فی کل مقاصدها
ومطالبها وهو المعین فی کل حین ومنه الامداد الی
ان یأتی الیقین (حسین) معلوم اوله که حضرت
هارون علیه السلامك اوچ عدد فرزند فرزنداسی
وارایدی که برینك اسمی شبرایدی بقم وزننده
وبرینك دخی اسمی شبیرایدی شین معجمه نك فتحی
وباء موحده مشدده نك کسریله وبرینك دخی
اسمی مشبر ایدی محدث وزننده وواضع اعلام
دین ورافع لواء مسلمین رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم اسماء ثلثهٔ عبرانیه یی لسان عربی ایله
ترجمه ایدوب اول مقابلهده (حسن وحسین
ومحسن) دیو وضع ایلدیلر وبوندن فهم اولنور که
جناب نبوت هر دلدن عارف لغت ایدی
حتی سلمان فارسینك عند العرب لسانی مجهول
اولمغله مدینهٔ منورهیه اوائل دخولنده تعریف

حالی ایچون یهوددن بر ترجمان کتوردکلرنده
حضرت رسالت تقریر سلمانی بلا ترجمه فهم
ایدیجك یهودی دخی یاچونکه بولسانی بیلور
دیکز بنی نیه کتور دیکز دیوب دنوب کتدی
ولکن تکلملرینی لسان عربی‌یه قصر ایتدکاری
شرف زائدینه بناء ودفع تهمتدن اوتوری ایدی
زیرا هر دلدن سویله‌سه‌لر و کتابت دخی اتسه‌لر
نبوت وقرأن حقنده خلق شبهه‌یه دوشرلر ایدی
وتعلمه حمل ایدرلردی وبویله ایکن ینه قیل
وقالدن خالی اولمدیلر نتکیم قرأنده کور
(لسان الذی یلحدون الیه أعجمی وهذا لسان
عربی مبین) وحضرت عمر سؤال ایدوب یارسول
الله نه عجب فصاحتله وبلاغتله تکلم ایدرسز
دیدکده جوابده جبرائیل علیه السلام کلوب
جدم اسماعیل علیه السلامك لغتنی بکا تعلیم ایلدی
دیو بیوردیلر اشته انلر هر خصوصده معلم من
عند الله اولدیلر وبو حال بعضی ورثه‌یه دخی
ساری اولدی نتکیم (امسیت کردیا واصبحت
عربیا) دیان ولینك کلامندن ظاهردر ومجموع

لغات حروف تهجی‌یی مشتملدر که حروف تهجی
ابو البشر آدم علیه السلامه نزول ایتمشدر وآدم
یدی یوز بیك لغت سویلمشدرکه هر بری
ذریتندن بر قوم مخصوص اخذ ایتمشدر
واصناف ادم اکرچه یوز یکرمی بشدر ولکن
لغاتك کثرتی اصنافك تنوعنه دائردر وغرائیب
احوالدن حضرت آدم علیه السلامدن تناول
دانه واقع اولوب ارضه هبوطایله مأمور اولدقده
هر ملك کلوب بر درلو لغت ایله جنتدن خروجنه
اشارت ایلدی ادم انکله عمل ایتمدی بالاخره
ملائکه بوحالی درکاه حقه عرض ایتدکلرنده
حق تعالی دخی لسان ترکی ایله سویلیکوز
بیوردی اورادن بر ملك کلوب یا ادم قالق دیه‌جك
ادم اول ساعت یرندن قالدی وبهشت بیرون
اولدی بزینه صدده کالم شول مناسبتله که
چونکه (حسین) اسمی اصلده وضع رسولدر پس
نقدر حسین وارایسه اسم اوله تابعدر ووضع
رسول حکمنده‌در زیرا انك تعددی صور ومسمیات
حسبیله در اصلی حسبیله دکل بو جهتدن حسین

بردر كه وضع رسولدر ايكى اوج دكلدر كه وضع
غيردر زيرا وضع غير وضع رسولده فانيدر اشته
اسم جهتندن دخى سر وحدتى فهم ايلدك
وارامدى اشيايه نظر وحدتله نظرايله يعنى عالم
جمعه كوره ونظر كثرتله نظرايله يعنى عالم فرقه كوره
وبونظرك اولكى نظرينه منافى دكلدر بلكه
صديقيتكه دالدرنتكيم اربابى بيلور والا زندقيه
مؤدى اولور زيرا جمع قيامت كبرى دركه وحدتدر
وفرق سنهٔ اخرويدركه كثرتدر پس وحدتك غايتى
كثرت وجمعك نهايتى فرق اولدوغنى انكار ايدن
منكر آخرت كبى اولور عجب سر الهيدر ولكن
ذوق صحيح وكشف صريح لازمدر (وحسين) ده
(حا) حيطهٔ اهل كماله اشارتدر انكچون جناب
حسنين حقنده ايكسى دخى بندندر بيوردى
وانك فلكى اوسع الافلاك اولجق اندن تولدايدن
دخى اوسع اولور زيرا اكامل ناسك چراغلرى
دخى روشن اولور كذلك (حا) اسم حقه
اشارتدركه بوفقير حق اكا منسوبدر وحق
ثابت معناسنه‌در بومعنادن حق اولنلره لازمدركه

حق اوزرينه ثابت قدم اوله‌لر (ع) اسم اعظم
بكند كار خداى دل خوش باش * وقرانده كلور
(وتواصوا بالحق) يعنى حقوق حقله تواصى
ايدرلر زيرا حقوق عبد اكا كوره اسان واسهلدر
شول جهتدن كه اكثرينك تعلق ظاهره‌در
حقوق حق ايسه بحسب الغالبه باطنه متعلقدر
مثلا بر عملده صدق نيت وخلوص طويت اولماسه
قبوله قرين اولماز كرك نماز وكرك غيرى وحق
تعالى عالم بذات الصدور اولديغى جهتدن انكله
معامله كوجدر وعمل حقنده شروط وقيود
چوقدر انكچون وقت صلاتده وزمان احرامده
رسول اللهك سينه‌لرندن صوت غليان
ايشيدينلوردى وكندولرى دعا ايدوب يارب بنى
ثلج وبرد ايله غسل ايله درلر ايدى يعنى مقام
خذمتده استقامت توجهله حاصل اولور ديو كمال
اهتماملرندن حرارت دل ظهوره كلوردى واول
حرارتك دفعنى طلب ايدرلر ديكه مألى طلب
استقامتدر فافهم جدا بوجهتده (شيبتنى سورة هود)
بيوررلر ايدى يعنى سورهٔ هود عليه السلام ده اولان

امر كه (فاستقم دز) بنم سبب شيبم اولمشدر زيرا
شيب وذبول غموم وهمومك غلبه سندن كلور
وغمده اصل اولان غم ديندرغم دنيا دكلدر
خصوصا عشاقك غمى غم حقدر انكچون چهره
عاشق زرا ولور و (ها) حرفى حى اسمنه دخى
اشارت ايدر زيرا خلوتيه نك اشتغال ايتدكلرى
اسماء ذاتيه دن برى دخى اودر سرى بودر كه
صفت اوليهٔ الهيه دركه جميع اشيايه سريانى
واردر انكچون دنياده عند الصوفيه جماد يوقدر
بلكه جماد دخى ذى روحدر انكچون تسبيح وتحميد
ايدرلر (ولكن محجوبلره خفى اولمغله جماد
ديمشلردركه انجماد طوكمقدر صو منجمد اولديغى
كبى حيوانده ايسه انجماد يوقدر بلكه روحله
انبساط واردر پس حيوانك انبساطى نه وجهله
ايسه جمادك دخى انبساطى اويله در شو قدر
واردر كه جمادده نبات وحيوان كبى نشو ونما
يوقدر ونشو ونما اولمامقدن ذى روح اولمامق لازم
كلمز نظر ايله ملائكه يه كه خلقت وكماللرى
دفعيدر تدريجى دكلدر انكچون صورتده نشو

(ونمادن)

ونمادن بريلردر بلكه خلقت اخرالرى خلقت
اولالرى كبيدر بو جهتدن جماد ملك طبعنده اولمش
اولور اكرچه سائر جهتدن فرقلرى واردر
وسالكك كشف مقبولى دائرهٔ اسم حيده در
زيرا مادامكه حياتك اشيايه سريانى منكشف
اولميه سائر كشوف سفليه اعتبار يوقدر
اشته حيات اصل الصفاتدر اكرچه علمك
شرفنه بناء بعض علما علمى حيات اوزرينه
تقديم ايدرلر ايكيسى دخى صحيحدر زيرا حياتدن
مقصود اولان علم اللهى بولمقدر وعلم خلقك
حقله ارتباطى وعالم حقدن نه وجهله انتشار
بولمشدر انى بيلمكدر بو ايسه ذات وصفات وافعاله
متعلقدر انكچون علم باطن ديرلر زيرا علماء ظاهرك
بحث ايتدكلرى علومك باطنى وحقيقتى در وار
امدى تامل ايله تركيب ظاهرى فهم ايليوب
مزايا وخفاياسنه اطلاعدن اوتورى صباحه دك
بيدار اولورلر وصرف اوقات ايدرلر مع هذا
بو مقابله ده بولدقلرى قشردر لب دكلدر واكر
اكا صرف ايتدكلرى عمرك ثلثنى طلب حقده صرف

ایتسەلر ایدی زمان قلیلدە مقاصد صوریە
ومعنویەلری وجود بولوردی زیرا علم ظاهری یی
کشف ایلیوب هر وجهلە اکا قوت ویرن علم الهیدر
نظر ایلە کە علامۀ شیرازینك اوستاذی اولان
نصر الدین الطوسی بوقدر ملکات وابناء
جنسی اوزرینە غلبەسی ایلە ینە شیخ مشایخ
الدنیا صدر الدین القنوی الندن عاجز اولدی
دخی انصاف ایدوب هلە زمانمزدە شو مقولە
شیخە راست کلدك دیدی ولکن چە فائدەکە
اتباع بوقدر پس انکلە شیخك حالی فلاسفە ایلە
انبیا حالی کبی اولور وامام رازینك دخی
زماننده کمل اولیادن برقاج کسنەلر وار ایدی
فاما توفیق مساعدە ایتمیوب متابعت بولنمدی
قال الله تعالی (ولو انهم اقاموا التوراة والانجیل
وما انزل الیهم من ربهم لاکلوا من فوقهم
ومن تحت ارجلهم) یعنی تحت ارجلندن ماکول
اولان رزق علم ظاهردرکە کسب ایلە در وفوقدن
ماکول اولان رزق علم باطندرکە وهب ایلەدر
پس علماء ظاهرك علومی کسبیەدر وعلماء باطنك

فیوضی وهبیەدر وعلم وهبی علم کسبیدن
اطیبدر زیرا علم کسبی آب جاه کبیدرکە اکثری
مالح ومتغیردر وعلم وهبی باران کبیدرکە جملەسی
مقطر ومصفادر ولکن علم وهبی اهل وهبە
انتسابلە حاصل اولور وعلم کسبی اربابنە مراجعت
ایلە وجود بولدیغی کبیدر (وحسین) دە (سین)
سنبلیەکە دور سنبلە درا کا اشارتدر دور سنبلە ایسە
یدی بیك سالدرکە احدیتلە سکز اولور
(حا) کبی پس حا ایلە سین مألدە متحد اولور وسیادت
بو یدی بیك سنەدە ظهور ایتدی زیرا یس
یاسید الاولین والاخرین دیمکدر یعنی اول
کلنلرك سیدی کیم ایسە آخر کلنلرك دخی سیدی
اودر بو جهتدن سید بردرکە انسان کاملدر
وانسان کاملك اصلی روح محمدی درکە
ابو الارواحدر پس ارواح سائرە اندن تشعب
ایتمشدرکە جملەسی انك حاوریدر ولکن بحسب
الاستعداددر بو جهتدن ارواحدە سر وحدت
بلندی نتکیم ابو البشر ابو الاجساددرکە جملەسی
انك شکلیدر اکرچە ظهورلری بحسب القابلیەدر

اشته بو وجهله اجساده دخی سر وحدت
معلوم اولدی چونکه کمال روح انسانی نکدر که
جسد کمالی تحصیله آلتدر بناء علی هذا مظاهرده
ظاهر اولان کمالاتك جمله سی کمال محمدیدر اشته
بودر که سیددر مطلقا و دور سنبله ده دور محمدینك
سائر ادواردن فرقی بودر که دور محمدی بیك
سنه در که مقدم مرور ایدن التی سنه نك
اسرارنی جامعدر انکیچون حالا یوز یکرمی
درت بیك اولیا موجوددر و مدت تخمیر ادم اولان
قرق سنه یعنی قرق بیك سنه نك سری قرق
سنه ده درج اولنمشدر که مدت تکمیل نشئه در
یعنی بو امتده انسان کاملك نشئه سی قرق سنه ده
تمام اولور زمان اولده ایسه اعمار طویله و مدت
متطاوله یه موقوف ایدی بو جهتدن امم اولینك
عمرلری کثیر و مددلری یسیر ایدی بو امت
مرحومه نك ایسه عمرلری قلیل و فیضلری
کثیردر زیرا (سین) که عدده التمشدر دقاقة
الرقاب اولان مدتك اولیدر حتی بعض روایتده
زینت باغ معرفت جانب نبوت رأس ستینده وداع

عالم فانی قیلدیلر و جان قومی ادمدن التمش بیك
سنه مقدم خلق اولندی و اخرتکه مؤمنلره کوره
سکز جنتدن عبارتدر که حاورد نیادن یدی
بیك سنه صکره خلق اولنمشدر که مدت دور
سنبله در پس یدی بیك سنه نك اهل ایمانی
سکزده و اهل کفری یدیده اولور که دوزخدر
نتکیم کلور (لها سبعة ابواب) و جنتك محل
قراری اهل ایمانه کوره اعراف و اهل کفره
دوزخدر زیرا مؤمنلری عمل صالح اهلی
والدقلری جهتدن مکافاته محتاجلردر ولکن
نسانك درجه سندن قصورلری اولمغله مثوباتلری
جنتده اولمیوب بلکه اعرافده واقع اوله کذلك
(سین) سلامت صدره اشارتدر که موجب دخول
جنتدر زیرا صدر قلبك قپوسیدر که قلب
جنت معنویه دن عبارتدر و انك وسیله سی صدرك
غل و غشدن سلامتیدر نتکیم کلور (ونزعنا ما فی
صدورهم من غل) بو معنی ایسه باب جنتده
اولسه کرکدر و متکفل سعادت دارین سلطان
الثقلین دن مرویدر که اصحابنه خطاب ایدوب

سرزدن بریکز بکا کسنه‌نك مسافه‌سنی دویله یون
زیرا بن سرزه سلیم الصدر اولدیغم حالده
خروجمی وملاقاتمی استرم دیو بیوردیلرز برانبینك
امتنه انکساری انلرك تنزللرینه باعث اولور
وارثك حالی دخی بودرانکچون قلب کاملدن
سقوطدن اشدبلا وعذاب یوقدر وسائرلرك
انکساری دخی تأثیردن خالی دکلدرانکچون
حق عبددن حذر ایتمیلدر زیرا حق خاطرینه
کلدکجه برتیر توجه ارسالندن خالی دکلدر پس
هردرلو افتدن سلامت کرکدر وارامدی
بو (سین) ایله عمل ایله تا که نجات بوله‌سن سؤال
اولنورسه که مجلس سیادته زین امام (حسین)
حضرتلرینك کربلاده ابتلاسی قول مذکور
اوزره مخالفدر جواب بودر که انلرك سلامتی
شهادت ایدی حتی بعض علما (الان نصرالله
قریب) ایتنده تحریر ایدرلر که سعادت اوزرینه
موت دخی نصرتدندر پس عاقبتی خیر اولان
کسنه منصوردر کرکسه مقتول اولسون
خصوصا که خلقك اذاء وجفاسنده انبیا

واولیایه ترقیات ودرجات عالیه واردر والاطرف
نبوتدن یك شفاعت (امام حسینی) تخلیصه
کافی ایدی تأمل ایله که خواص امت اولان
خلفانك اکثری ابتلا ئله انتقال ایلمشلردر زیرا
فتحت کل محنة منحة موجبنجه امتحان الهی
سبب فیض نا متناهی درپس مستعدی کمالنه سبب
اولان معنادن منع ایتمك ودفعنه شفاعت ایلمك
اولماز بوندن سلیم اسمنك شرفی مفهوم اولدی
نتکیم قرانده کلور (الا من اتی الله بقلب سلیم)
یعنی فی الحقیقه سلامتی قلبك افات تعلقاتدن
سلامتیدر چونکه بو معنی حصوله کله صاحب
قلب سلیم اولور واسمله مسمی موافقت بولور
والا تسمیهٔ مجرده‌دن فائده اولماز جبانه شجاع
وسیاهه کافور وامثالی تسمیه لر کبی وکذلك
(سین) سدرة المنتهایه نشاندر وحائیله سر
مناسبت بودر که حا که سکز جنتدر مقام بقایه
رمزدر ومقام بقا کثرتدن عبارتدر سدره کبی
زیرا جناب ذی المعارج حضرتلرینك لیلهٔ
معراجده سدریه عودتلری مقام کثرته رجوعلری

صورتيدرانكچون اكا سدرهٔ كثرت ديرلر كه قاب قوسيندر زيرا قاب قوسين مقام قربدر كه هنوز دخی مرتبهٔ صفاتدر واوادنى مقام ذاتدر اوادنى دن صكره قاب قوسين زياده مقبولدر زيرا ذات وصفاتك مجموعنى مشتملدر اوادنى دن اول اولان قاب قوسين ايسه يالكز مقام صفاتدر سؤال اولنورسه كه صفات بى ذات اولمز زيرا انكله قائمدر جواب بو در كه سوز وجودده دكلدر بلكه ظهورده در صالكك اعتبارى ايسه ظهوره در فكرايله كه باغ سدايچنده در ولكن بشقه تعيينى بولمدقجه باغ دينلمز نتكيم اغاجه چكردك ايكن اغاج دينلمز وميوه ادراك ايتمزسه يعنى يتشوب اكله صالح اولمزسه خام درلر بختة ديمزلر پس هر طوره كوره اسم مخصوص واردر نتكم انسانه طور اولده نطفه بعده علقه بعده مضغه ديرلر تا كه طوغدقده پس سوى دينلور وطفل شاب وكهل وشيخ اولورو (حسين) ده (يا) (يعلم مابين ايديهم وماخلفهم) سرينه رمزدر زيرا مابين الايديدن مراد مستقبلدر كه ابدياتدر

وخلفدن مراد ماضيدر كه ازليات در پس ازليات شمديكى حاله كوره امور ماضيه وابديات مستقبله ودنيايه كوره كرچه ازليات وابديات اولور ولكن اصل ابديات نشئهٔ اخرى دن صكره اولان احوالدر واصل ازليات نشئهٔ اوليدن مقدم اولان تقديرات علميه در واكر تقديرات ازليه وتدبيرات ابديه در جمله سنى على التفصيل حق بيلور وحق انفاس اهل جنتى الى الابد بيلورمى ديمك ايو سوز دكلدر بلكه حق بيلور كه اهل جنتك انفاسنه نهايت يوقدر ديمك كركدر زيرا بو مقوله معنى غوامض علم تصوفدندر كه دكه بر محقق كما ينبغى بحث ايلمامشدر و (كهيعص) ده اولان يا دخى علم مذكوره رمزدر وبو كلمه اسم اللهدر ديدكلرى نتكيم كلام مرتضاده (ياكهيعص) وارد اولديغى اكا دالدر ولكن هر بر حرفى بر اسمدر ديمكدر يعنى بر اسمه اشارتدر (كافى) هادى) يعلم) يعنى عالم) على) صمد) كبى نتكيم مذهب فكريه ده معمول به در يعنى حروف تهجيده هر حرف بر اسمك

ابتداسی اولمق اوزره شغل اولنسه اول حرف
اول اسمك فعلی کبی فعل ایدر یعنی تأثیر ایلر
وحرف واحد ایله برکلمه دن اکتفا اتمك کلام
عربده چوق واقع اولور نتکم کلور (قلت لها
قفی قالت لی ق) زیرا بورده (ق) وقفت یرینه در
وبوندن فهم اولندیکه برحرفدن تأثیر مرادایدن
کمسنه مطلوبنه کوره براسمك عنواننه اولمق
اوزره ورد ایلیه والاپالکز الف الف دیمکدن مثلا
فائده اولمز بلکه الف اللهدر وغیریلر دخی اکا
قیاس اولنه وبودخی معلوم اولدیکه برکمسه
ملاحظهٔ مذکوره ایله بیك کره الف دیسه
بیك کره الله دیمك اولور ووقت ضیق یرلرده عمل
اولنسه لابأسدر زیرا عجله ایله الله الله دینلسه
لحن عارض اولمق احتمالی واردر حرفك حالی ایسه
اسهلدر ولحن ایله اولان ذکرده وتصلیه ده فائده
اولمز انکیچون حدیث شریفده کلورکه بکاتصلیه
ایتدیکوز وقت تحسین ایدیکز یعنی الفاظنی تصحیح
ایلمك وغلط سویلمك حتی بومعناده بعض مشایخه
رؤیاده تنبیه نبوی اولمشدر وفی الحقیقة کرکدرکه

اکر قاری واکر ذاکر واکر مؤذن واکر مصلی
لسانه کتودکاری کلماتی تصحیح ایده مز ویاکلش
سویلمیه لر ولحن فاحش قیلمیه لر وبومعنی شریعت
وطریقتده متفق علیه در لکن بلمینلره کوره
بویله سوز دخل ودق کلور الحاصل مؤمنه
واجبدرکه لسانی تصحیح ایلیه وتغنی فاحش ولحن
مردود ایتمیه بلکه لحن وتغنی عرب اوزرینه
اوقیه که انده افراط وتفریط یوقدر زیرا لفظدن
مراد مجرد صوتله تکلم دکلدر بلکه افادهٔ معنادر
وبومعنا ایسه لفظنی تبیین ایله اولور انکیچون
عربی فصیح دینلدیکه عبارتنده فصاحت وبیان
واردر وعبارت دینلدیکه انسان انکله معنایه
عبور ایدر کویا لفظ قنطره در پس شول
عبادتکه انده معنای عبور متصور اولمیه مهمل
اولور زید یرنده دیز کبی ومهمل هزلدن برنوعدر
وقرآن حقنده کلور (وماهو بالهزل) ونقدر
کلمات حقیه وار ایسه جمله سی قرآنده ملحقدر
انك ایچون هزلی کفردر وهزل مقوله سندن
اولان برده اخذ اجرت ایتمك ملاهی مقابله سنده

النسان مال خبيث كبيدر اشته اجزاء موقوفه
اوقيانلرك اكثرينك حاللرى بودر زيرا قرأنى غلط
اوقورلر و صحيح اوقيانلر دخى جزئى يا اتمام ايتمزلر
وياخود عن اصل ترك ايدرلر وصور مختلفه نك
جله سى شرط واقفه مخالفدر سؤال اولنورسه
اجرت ايله تلاوت قرأن ايتمك فى الحقيقه منهيدر
پس اخذ ايتدوكى هديه وياصدقه در كرك
ادأ خذمت ايتسون وكرك ايتماسون جواب
بودر كه سنك ديد وكك شرط واقف اولمديغى
صورتده در مانحن فيه ده ايسه شرط واردر
وشرط واقف نص شارع كبيدر نتكيم اهل
ديوانه علوفه تعيين اولنمشدر مع هذا غزا وامثالى
اجرتله دكلدر ولكن ترك خذمت ايتسه لر
اورادلرى قطع اولنور وظيفه لرى اخرلره ويريلور
(وحسين) د:(نون) كه خمسوندر يوم معراجك
اجماليدر زيرا يوم معراج اللى بيك سال
دنيويدر كه الف بونون ايجنده نزول ايدر نتكيم
قرأنده كلور (يوم يأتيهم الله فى ظلل من الغمام
والملائكة) واللى بيك اولديغى اللى عدد سؤاله

دائردر كه هر سؤالده بيك سال مكث
واردر اكر جواب ويرمزسه والا اورادن
موقف آخره نقل اولنوب ثم ثم مدت قليله ده
قطع مواقف ايدر واهل عنايت اولنلر بومواقفى
كورمزلر زيرا دنياده اول سؤاللره جواب ويرمشلر
وقبل المحاسبه محاسبهٔ نفس ايتمشلر وحقوق حق
وحقوق عبدك عهده سندن كلوب خذمتى
يرينه كتورمشلردر بوسببدندركه قبورلرندن
مبعوث اولدقلرنده ايكى ركعت نماز ادا ايده جك
قدر زمان انجق مكث ايدوب اورادن فردوس
برينه خرامان اوله لر لمحرره الفقير حقى

آه كيم دست اجل بر كون اولوب دامنمز
قوميه پاى كريزى طوته پيراهنمز
خانهٔ جانمزه نازل اولوب عزرائيل
اخذ ايدوب روحمزى ترك ايده شويله تنمز
قويه لر حفرهٔ قبرا يچره وحيدو تنها
سريمزدن طاغله دوستمز دشمنمز
موقف حشرنه يوزله وارالم عريانز
قنى تن جامه عملدن قنى پيراهنمز

دیر بوحقی یریمز ایله الهی فردوس
صرصر موتله شول دمکه صوله کلاشمز

(وحسین) اسمی درت حرفی مشتمل اولدی
اسماء اربعه اعتباریله نتکیم کلور (هوالاول
والاخر والظاهر والباطن) اولدرکه نزول
حسبیله سیره مبدأدر اخردرکه عروج جهتیله
غایتدر ظاهردر اثاریله باطندر اسماسیله وکذلك
چار صفت اعتباریله که حیات وعلم وارادت وقدرتدر
وچار عناصر وطبایع واخلاط اعتباریله که اسم
یعنی تعین بونلرایله قائم اولور وبو اسمك ایکی
حرفی منقوط وایکیسی غیر منقوط اولدی
تعدیلدن اوتوری مع هذا مجموع نقاط اوچدر
تعینات ثلثه یه اشارتدرکه تعین ذاتی وتعین
صفاتی وتعین افعالیدر پس (حسین) ده یاء
موحده وتا مثنات وثا مثلثه مجتمع اولدی ونونله
ختم اولدیکه سرنقطه یه دائردر زیرا دائرهٔ
وجودك انتهاسی ابتداسنه ملاقیدر زیرا امر
سلوك خطی ومستطیل دکلدر بلکه دوریدر
ولکن اختباریله دوراندن اضطراردن خلاص

اولور والازجت چکر نتکم قرانده کلور (والیه
ترجعون) یعنی تانك فتحیله او لکنه کوره
وضمیله ایکنجیه کوره پس بری رجوعدن وبری
رجعدن اولور اشته سلوکك ثمره سی فتحدر
فافتح عینیك (وحسین حسنندر) ومشهد
(حسن) وجمال قاب قوسیندر انکچون
ماوراسنده مشاهده اولماز وصفات (حسن)
مظهریدر حسن صفاتك فافهم وفی الحدیث
(مابعث الله نبیا الاحسن الاسم حسن الوجه
حسن الصوت) حسن الاسم اولمق ایکی
وجهله دربری مداولی اعتباریله درکه معانیٔ
حسنه سی واردر وبری دخی تعین حسبیله در
زیرا عندالصوفیة تعین اسمدرکه اسم حقیقیدر
یعنی انبیانك اعضاوجوارحی وجه ملایم اوزره در
بوصورتده تخصیص وجهده فائده بودرکه
فی الاصل محل لقا وجهدر انکچون دیرلرکه
فلانك حسن لقاسی واردر حسن بشره وصباحت
روی معناسنه وبوجهتدندرکه اخباردن
عبدالله بن سلام جناب جمیل الوجه حسن اللقا

فخر عالم (محمد مصطفى) تشريف مدينه قلدقلرندن ابتداى ملا قاتده (ماهو بوجه كذاب) ديوب بلاتأخير كمربند اسلام اولدى يعنى بو مقوله يوز كذاب يوزى دكلدر حاشا بلكه بو جمال باريدن كورينك اثر و بو حسن بديعده جلوه كر اولان نور وفرنشان حقيقت ومنار صحت نبوتدر اكرچه اعماللره كوره محل شبهه ومجال ترددر

(نظم)

اى فروغ روى عالم تابى رشك افتاب
روضهٔ عدن اولور آب عارضكدن فيضياب
اى تزر وخوش خرام بوستان اصطفا
سرو باغ نازنينى سرور عالى جناب
لفظ شرينك نوله رنكين اولورسه معنيدة
بولدى تأثير لبكدن صورت لعل مذاب
اشتياقندن دوكرديدهٔ شراب ارغوان
آتش هجران ايله جان ودل اولور هم كباب
دور ايجاد ايچره سنسن مركز حسن جمال
اوستنه مهرومه عالم دونر چون آسياب
شيخ حقيه در لطفك نجه مسدود اوله

آستانكدن بولور كن فتح بابى شيخ وشاب

سؤال اولنورسه كه حضرت لقمان حقنده زنجيدر ونبوتنه قائل اولانلره كوره نه وجهله حسن الوجه اولور جواب اولدركه لقمانك زنجى الاصل اولديغى حسننه منافى دكلدر زيرا هر صنفك كوزلى واردر و بونلدر كه حبشيه لرك كوزللرى بيك التونه دك بيع اولنور نتكم مكهٔ مكرمه ده مشاهده اولنمشدر وحسن صوت اولمق تبليغ وتلاوته دائردر زيرا كريه الصوت اولاندن فرار وتنفر ايدرلر زشت روى اولاندن فرار ايتدكلرى كبى حتى ديمشلردر كه بر كمسنه نيك نغمه ولكن قبيح الوجه اولسه وراء پرده دن ترانه ايتمك كركدر تا كه يوزينه نظرايدن مستمعلر مكدر اولميه لر كه كراهت وجه حلاوت نغمه يى ازاله ايدر زيرا مرارت ايله حلاوت بر يرده مجتمع اولماز نظرايله كه حق تعالى (حضرت داووده) شولقدر حسن نغمه ويرمش ايديكه زبور اوقوديغى وقتده مزيد تأثيرندن مجلسده اوج درت يوز كمسنه خالق الانس والجانه تسليم جان ايدرلر

ایدی وعجمده یحیی بن معاذ الرازینك دخی خلقه وعظنده اوج درت نفر کمسنه هلاك اولمقدن خالی دکل ایدی بوجهتدن اهل تبلیغ حسن الصوت اولمق لازمدر

(نظم)

کوش اواز ایلسم بلبل دلندن برنفس
جاك جاك ایدوب کریبانم خراب اولور قفس

اربعین ایچره عجبدر نو بهار اولور کوکل
عاشقه وقت تجلی موسم نوروز پس

نیجه صبرایتسون کوکل یانیجه اکلنسون بو کون
دائما افزون اولوب کتمکده در عشقه هوس

شویله بر بحر محیط بی کران اولدی بو عشق
کیم کورینور اون سکز بیك عالم انده خار وخس

منزله طوغری چکلدی کتدی حق قافله
قالمه یولندن دیو فریاد ایدر انده جرس

(وحسین) تصحیف اولنسه حسین اولور حانك کسری وسین مشدده‌نك فتحیله حسنك تثنیه سیدر وانسانده زیاده مقبول اولان حس ایکیدر که بری حس سمع و بری حس بصردر

(زیرا)

زیرا سمعله خطابات غیبیه استماع اولنور مأثوردر که (جناب رسالت علیه السلام) قبل النبوة اوج سنه قدر اسرافیلك صوتن ایشدیر لکن شخصنی کورمزدی و اسرافیل اکا جانب غیبدن لفظ فصیح عربی ایلردی حتی سورهٔ فاتحه القاسی حقنده دخی کلام واردر وسورهٔ فاتحه‌نك نزولی مکرردر ولکن بوفقیر حقنده نزول اول القاء اسرافیله محمولدر اکرچه قبل الوحی اولانه نزول دیمزلر ولکن معمول به اولمق حسبیله نازل کبی اولدی وصکره وجه عامدن نزوله اولکی تعلیمی تقدیر ایتدی ونه قدر کلام الهی وار ایسه خطاب غیبیه تابعدر که تلقی حس سمعه دائردر بوجهتدن انبیادن علیهم السلام اصم کلمش یوقدر اکرچه اعمی کلمش واردر (شعیب علیه السلام) کبی اصلی بودر که اصل تبلیغ سمعی مستلزمدر زیرا حقدن اخذ ایتمکده ومخاطب اولان قومك ردقبولنده سمع لازمدر پس کوزی کورمزسه ضرر ویرمز بوجهتدن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جنابلری بعض اسفاره

نهضتلر نده (عبدالله بن ام مكتومى) مدينه‌ده استخلاف ايدرلر ايدى مع هذا اعمى ايدى وعمى انك امامت وخطابت وفصل وقضاسنه مانع اولماز دى واسرار خفيه دندر كه هرعصرده قطب وجود اولان كمسه مقام مشاهده‌دن نازل ورؤيتدن محتجبدر زيرا اهل تصرف اولديغى جهتدن خلقه مشغولدر بو جهتدن انك مشاهده سى بعد الموتدر ولكن حس بصرى استثنا ايتدوكمزك وجهى بودر كه آخرتده سعدأ نعيم جنان ايله متنعم وهر وجهله غنايم مطالبه ايله مغتنم اولدقدنصكره الك اخر احسان او لنان عطا رضا وتجلئ جمال اولسه كركدر انكچون يوم المزيدده يعنى كونلرنده براى مشاهدهٔ ديدار مقام كشفده مجتمع اولسه‌لر كركدر يعنى عوامه كوره والاخواصك دارينده باشقه حاللرى واردر كه عوام اول حاللره مطلع دكللردر زيرا محجوبلردر وحديثده كلور (صنف من اهل الجنة لايستترارب عنهم) يعنى اهل جنتدن بر طائفه واردر كه الله تعالى انلردن مستتر اولماز بلكه

(دائما)

دائما تجلى ايله معامله ايدر وانلر دنياده شهود دائم اهلى اولنلردر كه اهل استغراقدر وبو مقام كمل اوليانك غايت الغاياتيدر كه فوقنده بردخى مقام يوقدر وانك تجلسى مقام سردندر كه انك كو كبنه افول يوقدر مقام روح وقلب وعقل ايسه شمس وقمر وسائر نجوم كبيدر كه بين التجلى والاستتاردر وقرآنده قصهٔ ابراهيمده بوجمله يه اشارت واردر نتكيم (و كذلك نرى ابراهيم ملكوت السموات والارض وليكون من الموقنين) و بعض كلماتده كلور

(بيت) .

صغمز اورايه جان وتن   سر يله سرايتمك كرك

معناى مذكوره راجعدر سؤال اولنورسه كه هله تن مقام مشاهده يه ايرمزسه جائزدر زيرا كثيفدر فاما روح نيجه ايرمز كه لطيفدر جواب بودر كه روحدن مراد اكر روح حيوانى ايسه بوروح هيكله تابعدر واكر روح انسانى ايسه بودخى مخلوقدر نتكم حديثده كلور (اول ماخلق الله روحى) ومخلوق خالقى ادراك ايتمك محالدر يعنى جهت خلقيتى ايله بلكه حقى ادراك ايدن

خلقك جهت حقيقتى در بو معنا ايسه سره ناظردر
زيرا انسانك سرى وسر حق بردر شو قدر
واردر كه روح كرچه مخلوقدر ولكن ظاهرى
وباطنى واردر وظاهرى جسمه وباطنى سره
طوغريدر بو يوزدن روح وسر براولور بو مقامده
كا قلب دخى درلر زيرا فى الاصل بصيرت ومشاهده
قلبكدر شول وجهدنكه نظركاه الهيدر وبوندن
ظاهر اولور كه انسانك حقى كوردوكى آينه دن
ووراء پرده دندر والا حق مطلق ادراك اولنمز
نتكيم مقام اوادنى كه مقام فناء كليدر اوراده ادراك
وذوق ومشاهده يوقدر زيرا كندى كندنى
كورمك اولمز بلكه رؤيت مقام صفاتده دركه
مقام قاب قوسيندر زيرا مقام اثنينيدر وبو جهتدن
حديثده ربوبيت تخصيص اولنوب (انكم سترون
ربكم يوم القيمة كما ترون القمر ليلة البدر) دنيلدى زيرا
ربوبيت مقام صفاتدر وسلطان اعظمك تحته
جلوسى صورت الوهيت ونصب وكيل مطلق
قلديغى صورت ربوبيتدر والا جلوسدن قطع
نظر مجهول مطلقدر فاعرف جدا

(نظم)

نوريدر كوربن جمله اشياده
حقدن غيرى نه وار الحمد لله

سريدر بيلنن جمله اسماده
حقدن غيرى نه وار الحمد لله

ذاتنه ذاتيله تجلى قلدى
اسماء وصفاتى ظهوره كلدى
اون سكز بيك عالم نوريله طولدى
حقدن غيرى نه وار الحمد لله

وجهنه نيجه بيك نقاب اورتدى
انسان صورتنده پرده پورندى
ينه هر ذره ده عيان كورندى
حقدن غيرى نه وار الحمد لله

غرق اولور نورينه ديده لر انك
اچقدر قوللره يوزى سلطانك
اوياري كور حقى ديدهٔ جانك
حقدن غيرى نه وار الحمد لله

(وحسين) كه امام (حسنك) برادر صغيريدر
(حسنك) ولادتندن اللى بر كون صكره اكا اوق

واقع اولمشدر وامام (حسین) ملتجی ایدی
ومعاویه اکا محاسنی خصوصنده دخل کونه سوز
ایتدکده قرآنده (والبلد الطیب یخرج نباته
باذن ربه) آیتی ایله اسکات وافحام ایلدی
وانسانك یوزی عالم حقیقته وصقالی شریعته
ناظردر یعنی صقال یوزی سر ایتدوکی کبی
شریعت دخی حقیقتی سر ایتمشدر بوجهتدن
بعد الدعا الن یوزینه مسح ایتمك مقام حقیقته
رجوعه اشارتدر اصلی بودرکه وجهله جمله
ذاتدن تعبیر اولنور زیرا اشرف مشاعری مشتمل
اولمغله اشرف اعضادر وجزؤ کل مقامنه قائم
اولمق مشهوردر ولد والد مقامنه قائم اولدیغی
کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حق تعالی
جل وعلا حضرتلری شاب امرد صورتنده
مشاهده زیرا پرده‌کی صقالدر عالم ملکه کوره‌در
ملکوتده ایسه پرده اولمز دنیاده امردو کوسیج
اولنلر عالم تجرده نمونه‌در مجذوبلر کبی که انلری
علاقه‌در وملائکه‌نك (سبحان من زین الرجال
باللحیة وزین النساء بالذوائب) دیو تسبیح ایتدکلری

(غالبه)

غالبه کوره‌در زیرا رجالدن صقالسز اولدیغی
کبی نساده دخی صاچسز واردر وعاقبتی
ینه امرد اولمقدر اصله رجوعدر نتکیم
حدیثده کلور (اهل الجنة جرد مرد) یعنی
اهل جنتك بدنلرنده ویوزلرنده قیل یوقدر مکر
کرپکلری وزلف وکاکللری اوله وتمییز ایچون
بیق یرلری یشیل نور رنکنده کورینور نسأل
الله تعالی خیر العاقبة کما قال والعاقبة للمتقین
سیر واهذا جمدان والغایة الکعبة هذا وقد
تمت الرسالة الحسینیة بعون الله ذی الانعامات
السنیه یوم السبت الثالث والعشرین
جمادی الآخر المنتظم فی سلك شهور سنة
ثلاثه وثنتین ومأئة والف من هجرة من بری
من قدام وخلف والحمد لله علی انواع نعمه
والشکر له علی اصناف کرمه والصلاة
والسلام علی رئیس احبائه وعلی آله
واودائه فی کل حین والحمد لله
رب العالمین
تمت

مرثیه لحضرت سید الشهدا
امام همام حسین دشت کربلا

ای نوری چشم احمد مختار یاحسین
وای یادکار حیدر کرار یاحسین

تازه لندی سینه لرده داغ هجران یاحسین
ماتمکله اولدی عالم بیت احزان یاحسین
کلدی اولدمکم اولوب ماه محرم آشکار
ایلدی تیغ هلالی چرخ عریان یاحسین
آچدی ارباب وفانك سینه سنه تازه داغ
اولدیلرهب خون فرقت ایچره غلطان یاحسین
قاره لر کیدی سراسر ماتمکله اهل عشق
قالدی اندوه شب ظلمتده حیران یاحسین
فرقتکله اولدی کوزلر یاشی هب سیل روان
زمزمه ویردی جهانه آه وافغان یاحسین
آه یوزبیك آه کم اولدك بوکونلر سن شهید
اهل بیتك اولدیلر نالان وکریان یاحسین
آه یوزبیك آه کم اولدك صوسزلقله شهید
ویرمدی حیفا سکا صو اهل خسران یاحسین
هم صوسز هم داغ ظلم لشکر اعدا ایله

(اولدی)

اولدی کلنخل وجودك برکلستان یاحسین
ژاله وشبنم دکل کلغنچه ده باغ بهار
اغلیوب داغ دلین ایلرنمایان یاحسین
خارکابن صیمه کورد کده شکسته قامتك
سینه سنه میخلر اوردی نهالان یاحسین
فرقت زلف عزارکله صارار دی کل یوزی
پستر اولدی سنبله خاك سیهدان یاحسین
غنچه لعلك کوردی کم خاموش خاکه وزره یاطور
لال اولوب بلبل وصولدی ورد خندان یاحسین
تشنه لعلك کوش ایدنجه اغلیوب جوی روان
خجلتندن یرلره کچدی شتابان یاحسین
خاندان اهل بیتکدن دخی چوق نوجوان
ایچدیلر جام شهادت ویردیلر جان یاحسین
دوندی دشت کربلا دریای خونه‌ای دریغ
صو یرینه آقدی یریر چشمهٔ قان یاحسین
قانلی کوملك اولدی سنجاغك شهیدان عسکرك
سن سین اول سرچشمهٔ خیل شهیدان یاحسین
فرقتا وا فرقتا وا حسرتا واویلتا
کم سکا رحم ایتموب قیدی یزیدان یاحسین

سن سین اول مظلوم دست لشکر عدوانکم
چکدیلر ناحق سکا شمشیر بران یاحسین

جمله دن شمر وسنان وابن مرجانه یزید
همدخی ابن زیاد عنوان نادان یاحسین

جون سکا ظلم ایله اولدی دشمن کافر نهاد
لعنت حقه سزاوار اولدی هر آن یاحسین

سن امام عادل وحق سنکه شك وشبهه سز
اقتدا ایلر سکا هب اهل ایمان یاحسین

شول زمانکم باش آچق یالین ایاق خلق جهان
اوله‌لر قائم طوتوب محشرده دیوان یاحسین

جمع اوله اول عرصه ده هب خاندان اهل بیت
اوله‌لر عرض حضور حقده نالان یاحسین

حضرت زهرا طوتوب دستنده قانلی کوملکك
اوله اول دیوان ایچنده رایت افشان یاحسین

واحسیناه ایله ایده ناله وفریادلر
ایلیوب دعوای حق ظلم عدوان یاحسین

دیه کم یارب حبیب اکرمك جان پاره سین
ایتدیلر صوسز شهید ارباب خذلان یاحسین

کم بنم اوغلم کوزم نوری حسینی ظلم ایدوب

ایلدیلر بغرمی فرقتله بریان یاحسین

دیه هم اولمش ایکن کهواره دازی جبرئیل
قیلدیلر اول جسم پاکی خاکه یکسان یاحسین

استرم دادین اومظلومك بوکون بوعرصه ده
نیجه بریاقسون درونم نارسوزان یاحسین

عرش رحمان اوله برق ناله سندن لرزه‌ناك
آچیلوب کوکلر ایده چاك کریبان یاحسین

ایلیه دامان عرشی دیده‌سی غرقاب اشك
جوش ایده دریای رحمت اوله طوفان یاحسین

غرق ایده سرجمله عصیان عصات مؤمنی
سوندیروب ناری ایده جنات رضوان یاحسین

دیه حق ای نیر عصمتسرای ملك دین
نورچشم فخر عالم روح رحمان یاحسین

قان بهاسی اوغلونك عفو عصات مؤمنین
هم یزیدانه خلود نار نیران یاحسین

اول منافقلر اولوب نیران اسفلده خجیل
مؤمنین اولسون سکا جنتده مهمان یاحسین

اوله راضی حضرت خیر النساء بومژده دن
ایلیه حمد خدا مسرور وشادان یاحسین

ستره‌ٔ نار جحیم اولسه کرك پیراهنك
قطره‌ٔ خونك اولوب دریای غفران یاحسین

کم او پیراهن ایله ایلر شفاعت عالمه
حضرت زهرا الندە خونریزان یاحسین

سن او نور چشم سلطان نبوتسین کاولور
خاکپایك توتیای چشم اعیان یاحسین

پرتو انداز جهان اولمز سحرده فیض آلوب
خاکنه یوز سورمسه مهر درخشان یاحسین

سن او نور چشم سلطان ولایتسین کاولور
فیض چشمك مایه‌ٔ انوار ایمان یاحسین

بالوراثه رحمت اولدك عاصیان امتنه
جان شیرینك ایدوب بو یولده قربان یاحسین

اولسون اجداد عظامکله سکا بیحد صلاة
تاابد سر جمله موجودات دوران یاحسین

چاکرك (بو شمس) زارك ماتم و مرثیه‌سین
قیل کرم حسن قبول ایله شایان یاحسین

کوثر فیضك عطا قیل عاشق صادقلره
کم اولورلر ماتمکله زار و کریان یاحسین

تمت

﴿ وله مرثیه‌ٔ دیکر ﴾

دیده‌ٔ فخر جهان اولدی حسین ایله حسن
مظهر نور عیان اولدی حسین ایله حسن

صلب احمددن جهانه نشر انوار ایتمکه
مهر و ماه آسمان اولدی حسین ایله حسن

کشور اباد ولایتده سمای وحدته
ایکی نجم فرقدان اولدی حسین ایله حسن

اه کم قربانکاه کربلای عشقده
سینه چاك و خونفشان اولدی حسین ایله حسن

کم بری تیغ بری زهر ایله اولدی شهید
خانمانسوز جنان اولدی حسین ایله حسن

فرقتا وافرقتاوا ویلتا کم تشنه لب
طعمه‌ٔ تیغ و سنان اولدی حسین ایله حسن

چشم عالم اغلسون قانکم مثال نور چشم
چشم عالمدن نهان اولدی حسین ایله حسن

ناله‌ٔ ماتمله آچ ای (شمس) داغ سینه کم
بلبل ورد جنان اولدی حسین ایله حسن

تمت

م

﴿ وله مرثيهٔ دیگر ﴾

نو نهال مرتضاسین یاحسین مجتبا
ورود و باغ هل اتی سین یاحسین مجتبا
اشیانك سرو كلزار نبوتدز سنك
عندلیب اصطفاسین یاحسین مجتبا
جوهر ذاتكده در سر مازاغ البصر
نور چشم انبیاسین یاحسین مجتبا
خلعت كلفامدر خونین پیراهن سكا
تاجدار اولیاسین یاحسین مجتبا
فی الحقیقه مظهر سر ذبیح اللهسین
كم فدای كبریاسین یاحسین مجتبا
خوشه عفو عصات امتی ایتدك قبول
شافع روز جزاسین یاحسین مجتبا
سوزش ماتمله دوران ایلرم مانند (شمس)
كم شهید كربلاسین یاحسین مجتبا

تمت

م م
م

230

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No: 3171
Eski Kayıt No